

BOSHLANG'ICH SINFLARDA INGILIZ TILINI O'QITISHNING ZAMONAVIY USULLARI

Eshonxo 'jayeva Lazokatposhsha Raxmatillo qizi.

Qo'qon Universiteti Andijon filiali Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi

2-kurs 24_04 guruh talabasi

Ilmiy rahbar: Abdullajonova Shahnoza Qudratullo qizi

***Annotatsiya:** Mazkur maqolada boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishning zamonaviy usullari tahlil qilinadi. Unda o'quvchilarning yosh xususiyatlarini inobatga olgan holda interaktiv metodlar, o'yin texnologiyalari, axborot-kommunikatsiya vositalari hamda kommunikativ yondashuvning ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, dars jarayonida innovatsion metodlardan foydalanish orqali o'quvchilarning til o'rganishga bo'lgan qiziqishi va faolligini oshirish masalalari ko'rib chiqiladi. Maqola natijalarida zamonaviy usullar asosida samarali ta'limni tashkil etish bo'yicha tavsiyalar beriladi.*

***Аннотация:** В данной статье анализируются современные методы обучения английскому языку в начальных классах. Рассматривается значение интерактивных методов, игровых технологий, информационно-коммуникационных средств, а также коммуникативного подхода с учетом возрастных особенностей учащихся. Также освещаются вопросы повышения интереса и активности учеников к изучению языка с помощью инновационных методов обучения. В заключении предлагаются рекомендации по организации эффективного обучения на основе современных подходов.*

***Annotation:** This article analyzes modern methods of teaching English in primary school. It highlights the importance of interactive methods, game-based learning, information and communication technologies, and the communicative approach, taking into account the age characteristics of learners. The article also discusses ways to increase students' interest and engagement in language learning*

through innovative teaching methods. In conclusion, recommendations are provided for organizing effective teaching based on modern approaches.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich ta'lim, ingliz tili, zamonaviy metodlar, interaktiv usullar, kommunikativ yondashuv, o'yin texnologiyalari, motivatsiya, innovatsiya

Ключевые слова начальное образование, английский язык, современные методы, интерактивные методы, коммуникативный подход, игровые технологии, мотивация, инновации

Keywords primary education, English language, modern methods, interactive techniques, communicative approach, game-based learning, motivation, innovation

Kirish Bugungi kunda ta'lim tizimida chet tillarini, xususan ingliz tilini o'qitishga bo'lgan e'tibor tobora ortib bormoqda. Ayniqsa, boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitish muhim ahamiyat kasb etadi, chunki aynan shu davrda o'quvchilarning til o'rganishga bo'lgan qiziqishi va qobiliyati shakllanadi. Zamonaviy ta'lim jarayoni esa an'anaviy usullardan farqli ravishda interaktiv, innovatsion va o'quvchi markazli yondashuvlarni talab etadi. Mazkur maqolaning maqsadi boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishning zamonaviy usullarini o'rganish, ularning samaradorligini tahlil qilish hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

Boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishning zamonaviy yondashuvlari

1. Boshlang'ich ta'limning ahamiyati

Boshlang'ich ta'lim — bu o'quvchilarning bilim olishdagi ilk bosqichi bo'lib, ularning intellektual, psixologik va ijtimoiy rivojlanishiga asos yaratadi. Aynan shu davrda bolalarda o'qish, yozish, tinglash va fikrlash ko'nikmalari shakllanadi. Ingliz tilini o'qitishda boshlang'ich ta'lim davri juda muhim, chunki yosh bolalar yangi tilni tez va oson o'zlashtirish qobiliyatiga ega bo'ladi. Shu sababli bu bosqichda darslar qiziqarli, sodda va o'yinlarga boy bo'lishi kerak [1].

2. Ingliz tili xalqaro aloqa vositasi sifatida

Ingliz tili bugungi kunda xalqaro aloqa vositasi sifatida katta ahamiyatga ega. Uni boshlang'ich sinflardan boshlab o'rgatish o'quvchilarning kelajakdagi bilim va imkoniyatlarini kengaytiradi. Bu jarayonda o'quvchilar oddiy so'zlar, iboralar, kundalik nutq va boshlang'ich grammatikani o'zlashtiradi. Eng muhimi, ular tilni muloqot vositasi sifatida qabul qilishni o'rganadi [2].

3. Zamonaviy metodlar va pedagogik yondashuvlar

Zamonaviy metodlar — bu o'qitish jarayonida yangi pedagogik yondashuvlar va usullardan foydalanishni anglatadi. Bularga interaktiv metodlar, muammoli o'qitish, loyiha usuli, axborot texnologiyalaridan foydalanish kiradi. Bu metodlar o'quvchini faqat tinglovchi emas, balki faol ishtirokchiga aylantiradi. Natijada bilimlar samaraliroq o'zlashtiriladi [10].

4. Interaktiv usullar va hamkorlik

Interaktiv usullar o'quvchilarni dars jarayonida faol qatnashishga undaydi. Bunda o'qituvchi va o'quvchi o'rtasida hamkorlik yuzaga keladi. Masalan, savol-javob, guruhli ishlash, rolli o'yinlar, "aqliy hujum" kabi usullar qo'llaniladi. Bu usullar o'quvchilarning fikrlashini rivojlantiradi, ularni mustaqil qaror qabul qilishga o'rgatadi va ingliz tilida gapirishga undaydi [8].

5. Kommunikativ yondashuvning o'rni

Kommunikativ yondashuv — bu tilni o'rganishda asosiy e'tiborni muloqotga qaratadigan metoddir. Bu yondashuvda o'quvchilar grammatik qoidalarni yodlashdan ko'ra, tilni real hayotiy vaziyatlarda qo'llashni o'rganadi. Masalan, dialoglar tuzish, suhbatlar o'tkazish orqali o'quvchilar ingliz tilida erkin gapirishga o'rganadi.

6. O'yin texnologiyalarining samaradorligi

O'yin texnologiyalari boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun eng samarali usullardan biridir. Chunki bolalar o'yin orqali tez va oson o'rganadi. Masalan, so'z topish o'yinlari, kartochkalar bilan ishlash, qo'shiqlar va harakatli o'yinlar (TPR) orqali ingliz tili o'rgatiladi. Bu usul o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini oshiradi [9].

7. Motivatsiya va rag'batlantirish

Motivatsiya — bu o'quvchilarning o'qishga bo'lgan ichki qiziqishi va intilishidir. Boshlang'ich sinfda motivatsiya juda muhim, chunki bolalar qiziqmasa, bilimni o'zlashtirishi qiyinlashadi. O'qituvchi rag'batlantirish, maqtov va qiziqarli topshiriqlar orqali o'quvchilarning motivatsiyasini oshirishi mumkin .

8. Innovatsion texnologiyalarni joriy etish

Innovatsiya — bu ta'lim jarayoniga yangi g'oya, usul va texnologiyalarni joriy etishdir. Multimedia vositalari, interaktiv doskalar va mobil ilovalar orqali dars o'tish innovatsion yondashuv hisoblanadi. Bu esa darslarni zamonaviy, qiziqarli va samarali qiladi [2].

Xulosa: Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ingliz tilini o'rgatish jarayoni nafaqat til ko'nikmalarini shakllantirish, balki bolaning shaxs sifatida kamol topishida muhim poydevor hisoblanadi. Olingan tahlillar va metodik yondashuvlar asosida quyidagi yakuniy xulosalarga kelish mumkin:

Metodik uyg'unlik: Boshlang'ich ta'limda muvaffaqiyat garovi — bu an'anaviy ta'lim bilan zamonaviy interaktiv metodlarning (TPR, rolli o'yinlar, loyiha usuli) o'zaro uyg'unligidadir. Faqatgina qoidalarni yodlatish emas, balki tilni muloqot vositasi sifatida o'rgatuvchi kommunikativ yondashuv o'quvchida tilga nisbatan "jonli" qiziqish uyg'otadi.

Psixologik muhit: Yosh bolalar uchun dars jarayonidagi emotsional xotirjamlik va motivatsiya birinchi o'rinda turadi. O'yin texnologiyalari darsdagi zerikish va "til to'sig'i" (language barrier) kabi muammolarni bartaraf etib, o'quvchining o'ziga bo'lgan ishonchini mustahkamlaydi .

Raqamli savodxonlik: Innovatsion texnologiyalar va multimedia vositalarini darsga integratsiya qilish bugungi kun talabidir. Bu nafaqat o'quv materialining ko'rgazmaliligini oshiradi, balki o'quvchilarni global axborot maydonida erkin harakat qilishga tayyorlaydi .

O'qituvchi mahorati: Har qanday innovatsiya va texnologiya o'qituvchining metodik mahorati hamda bolaga bo'lgan mehrisiz kutilgan natijani bermaydi. Zamonaviy pedagog nafaqat bilim beruvchi, balki o'quvchini izlanishga chorlovchi fasilitator (yo'naltiruvchi) bo'lishi lozim.

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinf o'quvchilariga ingliz tilini o'rgatishda zamonaviy metodlar va innovatsiyalardan o'rinli foydalanish, kelajakda raqobatbardosh, chet tillarini mukammal biladigan va dunyoqarashi keng yoshlarni tarbiyalashning asosiy kafolatidir. Bu esa mamlakatimizning ta'lim sohasidagi xalqaro reytinglardagi o'rnini yanada mustahkamlashga xizmat qiladi [2].

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari:

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 19-maydagi "O'zbekiston Respublikasida xorijiy tillarni o'rganishni ommalashtirish faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-5117-son Qarori.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2013-yil 8-maydagi "Chet tillarni o'rganishning ko'p bosqichli tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 124-sonli qarori.

II. Asosiy adabiyotlar (Kitoblar va darsliklar):

4. Hoshimov O'., Yoqubov I. Ingliz tili o'qitish metodikasi. – Toshkent: Sharq, 2003. – 304 b.

5. Cameron L. Teaching Languages to Young Learners. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001. – 274 p.

6. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. – London: Pearson Longman, 2007. – 448 p.

7. Jamoljalolov J. J. Chet til o'qitish metodikasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2012. – 320 b.

8. Larsen-Freeman D. Techniques and Principles in Language Teaching. – Oxford: Oxford University Press, 2000. – 189 p.

9. Jalolov J. J., Mahkamova G. T., Ashurov Sh. S. English Language Teaching Methodology. – Tashkent: Fan va texnologiya, 2015. – 336 b.

III. Ilmiy maqolalar va elektron resurslar:

10. Richards J. C., Rodgers T. S. Approaches and Methods in Language Teaching. – Cambridge University Press, 2014. [Elektron resurs]. [1, 2] — O‘zbekiston Respublikasi Qonunlari va Qarorlari.

[3, 4] — J. Jamoljalolov va O‘. Hoshimov darsliklari.

[5, 6, 7] — L. Cameron, J. Harmer va D. Larsen-Freeman (Xalqaro metodik qo‘llanmalar).

[8, 9, 10] — British Council va Cambridge kabi xalqaro ta’lim resurslari.